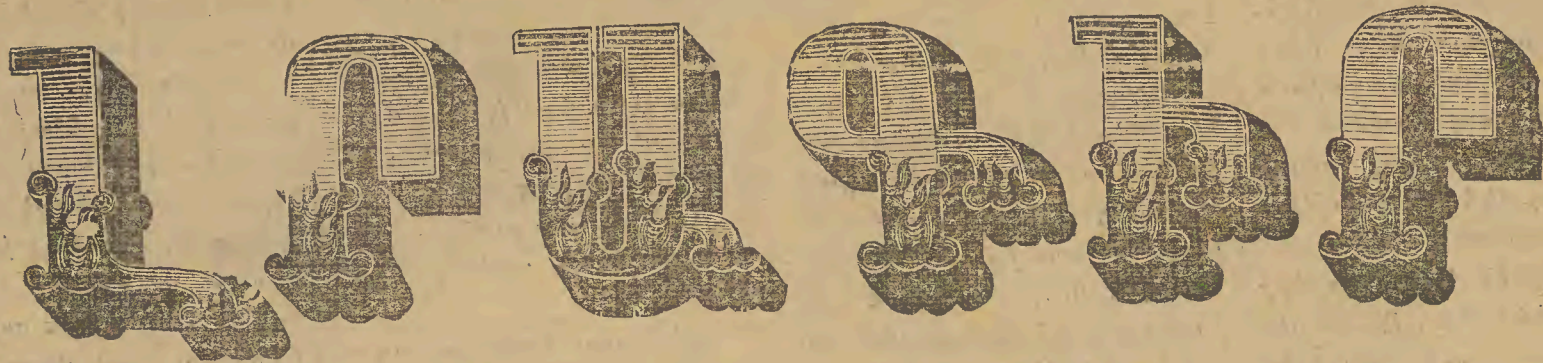

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն.

ՏՆՕՐԷՆ ԽՄԱՐԴԻՐ

և ի

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ

Նիկ. Մ. ԹԻԻԼՊԷՆՏՅԱՆ

ԹԵՐԹԸ 40 ՓԱՐԱՅ

ԽՄԱՐԱՐԱՏՈՒՆ

Պատժիւ Բէրշէմպէ Բազար
Իրտի Խանի գէմը Սամուր փող
Հոյ Թիւ 12

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Պատերազմին սկիզբէն արգէն կ'իստուէր Պուլկարիոյ ազգին մէջ թէ, Պուլկարք Ռուսիոյ օգնութեամբ անգամ մը իրենց ինքնավարութեանը տէր ըլլալնէն յետոյ, Ռուսիան իրենց մէջէն արտաքսողն առաջին անգամ իրենք պիտի ըլլան:

Կ'ըսէր թէ Ռուսիան ալ ի սկզբանէ անտի նշմարած ըլլալով Պուլկարաց այս նկրտումն ու գիտումը, այժմէն Պուլկարիոյ վարչութիւնը՝ սոսկ ռուսական վարչութիւն մը դարձնելու միջոցներուն վրայ սկսած է խորհիլ, ինչպէս կերել Ս. Բէթէրսպուրկէն Պուլկարիոյ առժամանակեայ կառավարիչ Տոնտուգօֆ ֆոքսաքօֆ իշխանին զրկելու հրահանգներէն:

Սոյն հրահանգը կ'պատուիրէ կարելի եղածին չափ հոգ տանիլ որ չըլլայ թէ Պուլկարիոյ մէջ սահմանադրական դրութիւն չը ներմուծելու նպատակով մարմին մը կազմուի, գրութիւն մը որ կրնայ աղետարեւր ըլլալ Պուլկարաց նման քիչ լուսաւորեալ ժողովրդի մը համար:

Ռուսի Պուլկար երեւելիներէ բաղկացեալ ընդհ. ժողովի մը մօտ ատենէն՝ Սահմանադրութեան մը ծրագիրը պիտի ներկայացուի, որոյ պարունակած տրամադրութիւններէն կը տեսնուի թէ, Պուլկարները պիտի կառավարուին իշխանէ մը, որոյ նախաձեռնութիւնն ու ընելիքը ոչ Ծերակուտի և ոչ Խորհրդարանի մը որոշումներէն կախումն պիտի չունենայ, այլ իշխանը բացարձակ վեհապետական իշխանութիւն մը պիտի ունենայ իր ժողովրդին վրայ:

Իր տարեկան թոշակը պիտի ըլլայ 1 միլիոն ֆր. ինքը պիտի անուանէ իր նախարարները, ու

րոնք իշխանէն զատ սերիշ մէկու մ'ալ պատասխանատու չպիտի ըլլան իրենց արարմանցը մասին:

Իշխանն իր աթոռը և կառավարութեան կեդրոնավայրը թրնօվայի մէջ պիտի հաստատէ:

Պետութեան կրօնքը արեւելեան յունադաւանութիւնը պիտի լինի, իսկ միւս կրօնքներն ալ իրենց ազատութիւնն ու առանձնաշնորհմունքը պիտի վայելին: Պուլկարիոյ ազգային եկեղեցին եպիսկոպոսական նշուիրապետութեամբ կազմակերպութիւն մը պիտի ունենայ, և բոլորովին անկախ պիտի ըլլայ Կ. Պոլսոյ Յէնէրի Պատրիարքարանէն:

Պուլկար ազնուականութիւն մը պիտի չըլլայ, ուստի ունէ առանձնաշնորհ կամ բացառիկ իրաւունք, զորս վայելի պիտի ուզուի, ինչուած ու եղծուած են: Ամեն Պուլկար հաւատարէ օրինաց առջև: Վտղքներն կամ կրօնական հաստատութեանց սեպհական հոգերն ու կալուածները Պետութեան ըստացուածքն ըլլալով, սորա ձեռքը պիտի յանձնաձուլին ու մատակարարուին:

Օտար տէրութեանց հպատակներն իրաւունք պիտի ունենան Պուլկարիոյ մէջ անշարժ կալուածոց տէր ըլլալու:

Երկիրը քաղաքային և զինւորական 12 նահանգի պիտի բաժնուի: Հասարակաց կրթութիւնը բոլորովին կը դրական ձեռքը պիտի յանձնուի Պետութիւնը վերին հոկոյութենէ մը զատ ուրիշ իրաւունք մը չը վերապահեր իրեն:

Իշխանը՝ բանակին գերագոյն գլուխն է, և բանակին թիւն ալ երկրին վիճակէն կախումն պիտի ունենայ: Սուլթանին վճարուելիք հարկին քանակութիւնը վերջէն պիտի որոշուի:

Ահա ասոնք են Պուլկարիոյ սահմանադրութեան գլխաւոր կետերը, ինչպէս որ հաւանութիւն գաւած են Ս. Բէթէրսպուրկի մէջ:

Շիտակը խօսելու համար, եթէ Ռուսիոյ կառավարութիւնը յաջողի այս կերպ սահմանադրութիւն մ'ընդունել տալ Պուլկար երեւելիներէ բաղկացեալ ազգ. ընդհ. ժողովին, տարակոյս չկայ թէ՝ այս կերպ քաղաքական կազմակերպութիւն մը խիստ հեռի է ինքնավարութիւն մ'ըլլալէ, զոր ձեռք բերելու համար քիչ մը քիչ արին չ'իջադնէին Պուլկարներն, այլ ասոնք այսքան կորստի ու զոհողութեանց ենթարկուած պիտի լինին, օսմանեան լուծէն ազատելով՝ ռուսական լուծին տակը մոնելու համար, անուանական ինքնավարութեան մը պատրուակին տակ, զի տարակոյս չկայ թէ՝ այսպիսի ինքնիշխանական և բացարձակ կառավարական դրութիւն մը հաստատելու յոտուկ սահմանադրութիւն մ'ընդունել տալու յաջողող Ռուսիան, Պուլկարիոյ իշխանն ալ իր ուղած անձը ընտրել տալուն մէջ մեծապէս պիտի յաջողի, և որովհետեւ Պուլկարիոյ իշխանն ալ բացարձակ և անպատասխանատու իշխանութիւն մը պիտի ունենայ, աւելորդ է ըսել թէ՝ Պուլկարիոյ վրայ իրապէս տիրող միահեծան վեհապետն ալ նոյնիսկ Ռուսիոյ ջարհ եղած պիտի ըլլայ:

Այսպիսի Օթմանի մը՝ ըստուգիլ սքանչելի բան է:

ՍՅՆԵԻՍՅԼԻՔ

Վիեննայի 17 սպտմ. թուով հեռագիր մը կըսէ թէ, Պոնայի մէջ նոր սկսուած զինուորական մեծամեծ շարժումներն կ'յուսադրեն թէ ապստամբութեան

թիւնը մօտ ատենէն կ'վերջանայ:

— Բարիզէն 17 թիւ հեռագիր մ'ալ զրոյց մը կ'յիշատակէ, որոյ նայելով Միտհաթ բաշա կրեւտէի կուսակալ պիտի անուանի եղեր:

— Հռոմի Ֆանֆուլա թերթը կ'կարծէ եղբ. զիտնալ թէ, վիկթօրիա թագուհւոյն և Սուլթանին միջև ընդ գաշնագրութիւն մ'ալ կնքուեր է, որով եգիպտոսի վրայ ալ պաշտպանութեան իրաւունք մը կ'ստանայ Անգլիան:

— Լոնտոնի օսմ. դեսպան Միլլիոնիւս բաշա, որն որ Կ. Պոլիս գալու վրայ կ'գտնուէր, քանի մ'օր վիեննա պիտի կենայ եգեր:

— Սպարապետութեան դուռը իր կողմէն պէտք եղած բացալներն ընտրել է իբր անդամ և յանձնաժողովներու, որոնք ըստ մէլի և Ասիոյ մէջ նոր սահմանադրութեան որոշելու պիտի դրաղին, Ստոնցմէ մին Պուլկարիոյ, 2րդը Սրպիոյ, 3րդը Գաւառապետի, 4րդն ալ Անատոլիոյ համար:

Այս վերջին յանձնաժողովը երկու մասի բաժնուելով, մէկ մասը Պաթումի կողմերուն, միւսըն ալ Էրզրումէն անդին եղած սահմանագիծը պիտի որոշէ, և ասոնցմէ մէկուն պիտի յանձնուի նաեւ Պարսկաստանի թողուելիք Գոթուրի նահանգին ալ սահմանը որոշել:

— Կ'հաւաստեն թէ թօթիէ պէն զօրապետը այսօրուինէ կը պատրաստուի Կ. Պոլսոյ չրջակայներէն դէպ ի ներսերը ետ քաշուելու շարժմանն սկսել: Թէքիրտաղէն զատ սր ռուսաց ձեռքը պիտի մնայ առ այժմ, Սիլիվրի, Բէրիթասի և Մարմարայի միւս բոլոր ծովեզրեայ գիրքերն ալ օսմ. իշխանութեանց պիտի յանձնուին:

—Առջի օրն հասած հեռա-
գիր մը կ'ընդունէ թէ, Մէհ-
մէտ Ալի բաշայի հետ իբրեւ
քարտուղար մինչեւ Եւրոպա
և իրէք ընկերացող Նասաման էֆ-
դեռ ողջ է եղեր, որոյ վրայօք
մինչև ցարդ ունէ տեղեկութիւն
մը չէր առնուած :

—Գօզանէն հասած լուրերը
կ'ընդունեն թէ, Ատանայէն
ճանապ հինգ օմ: Գօրքերն,
ապստամբաց հետ մանր մուկ
կռիւներու բռնուելով, դէպ ի
Գօշանի լեռը յառաջ կ'ընդունան,
Գօշան օղլու Ահմէտ բաշա լե-
ռան վրայ է, իսկ ճիշդ ուր կե-
նայը չգիտցուի: Լեռնցիք տը-
րամադիր և պատրաստ կերելին
կայսերական զօրաց դէմ զնե-
լու ք:

—Քայմէին զ. օր մինչև 318
ի բարձրանալուն պատճառը
վազը թի բսածին նայելով սա-
է եղեր թէ, տասանորդի տրոց
փոխարէն գանձուն արծաթ մէ-
ճիտ վճարելու պայմանաժամ
հասած բլլուով, գաւառաց վար-
ձակաւներն (մի լիթիմ) հեռա-
գրեր են հոս օր իրենց հաշտն
համար ֆայմէ ծախելով ճեր-
մակ մէճիտ գնեն հրապարակէն:

Ըսել է որ, եթէ Գանձը տա-
սանորդի տրոց փոխարէն ար-
ծաթ դրամ պահանջած չլլար,
ո՛չ վարձակալք ֆայմէ պիտի
ծախէին հրապարակին վրայ, և
ո՛չ լիթիմ ալ մինչև 318ի պի-
տի ելնէր:

—Եւրօպայի և իրէքի Ար-
նաւաններն իմանալով Մէհմէտ
Ալի բաշայի սպանման վրէժն
առնելու համար Դրանք բաժն
ընդունը, փութացել են այս ան-
գամ հեռագիր մ'ուղղելով Բ-
Դրան, ցաւ յայտնել զօրապե-
տին սպանմանը վրայ, խոստա-
նալով միանգամայն օր մար-
դապետներն գտնելով ձերբա-
կալելու համար՝ ունէ ջանք եւ
միջոց չպիտի խնայեն:

—Քլարկա զօրապետին ներ-
կայացուցած գաղղիացի անա-
նուն ընկերութեան մը կողմանէ
առաջարկեալ Ասիական մեծ եր-
կաթուղւոյ մը շինութեան ծը-
րագրին վրայ պաշտօնէից ժո-
ղովն իր սրտումը տալով, զ. օր
վէհ. Սուլթանին վաւերացմանը
մատուցուել է: Ընկերութիւնն
այս ձեռնարկին համար 400 մի-
լիոն ֆրանքի գրամագլուխ մը
պատրաստել է եղեր, և շինու-
թիւնը արտօնատրոց կայս. հը-
րովարտակը երկուսն պէս իր
պայմանագրութիւնն ալ պիտի
հրատարակէ եղեր:

Ա Ջ Գ Ա Յ Ի Ն

Երեսփ. Ժողովը վաղը ար-
տաքոյ կարգի նիստ պիտի ընէ
ի Ղալաթիա, Ս. Պատրիարքին

հրաւիրմամբ, կարնոյ և չընա-
կայիցը Հայերուն գաղթակա-
նութեան խնդրովն զբաղելու:

Աւելորդ է ըսել թէ՝ սոյն
նիստին մէջ Ս. Պատրիարքն ան-
ձամբ հարկաւ՝ Ժողովին պիտի
ներկայացնէ Հոյոց գաղթակա-
նութեան առաջին առնելու հա-
մար, թէ Բ. Դրան և թէ տէ-
րութեանց դեսպանաց մօտ իւր
բրած գիմուսներն, բանակցու-
թիւններն ու գրած թագրի-
ներուն և չընդունալանաց օրի-
նակներն, և իւր ստացած պա-
տասաններն, ինչպէս նաև սոյն
խնդրոյն՝ այսօրուան օրս՝ ինչ
վիճակի մէջ գտնուելը:

Ս. Պատրիարքին երեսփ. Ժո-
ղովոյ արտաքոյ կարգի նիստ
գումարելու սոյն ձեռնարկը՝ ի-
րարու ներհակ երկու տարբեր
զգացումներ ու ապաւորութիւն
մեկ կողմէ:

Մէկն է գոհունակութեան
զգացումը, միւսն ալ տարակու-
սանաց կամ թաւ ևս է ըսել վըշ-
տակութեան զգացում մը:

Գոհունակութեան զգացու-
մը յառաջ կ'գայ այն մտածու-
մէն թէ Ս. Պատրիարքը, իրբեւ
սահմանադրական վարչութեան
մը գործադիր առաջին պաշ-
տօնեայն, կողմէ իրազեկ առ-
նել ազդին երեսփոխանութիւ-
նը, այսպիսի կարևոր և ծան-
րակշիռ խնդրոյ մը պարագայ-
ներուն և վիճակին վրայ, այսու
գոհացնել ուզելով նաևս երես-
փոխանաց ունեց ինքնասիրու-
թիւնը կամ անձնապատուու-
թիւնը, որոյ դէմ նախատինք
կամ հարուած մը կ'նկատէին
թերևս Ս. Պատրիարքին՝ ամեն
օր և ամեն ժամ երևան ելած
վայրկենածին խնդրոց և դիպաց
յապաղում մը չպատճառելու
համար՝ իր նախաձեռնութեամբ
բըն բրած արարքն ու գիմում-
ները, կարծելով թերևս թէ՛ կամ
Ս. Պատրիարքը և իւր խորհըր-
դակաւներն հարկ եղած նա-
խաձեռնութեան հանճարն ու
կարողութիւնը չունին, և կամ
այնպէս կարծելով թէ՛ սահմա-
նադրական Պատրիարք մը, ա-
ռանց ընդհ. Ժողովին կամքն
առնելու, որ 3 շաբաթն անգամ
մը հազիւ կրնայ գումարուիլ,
ուէ քան մ'ընելու իրաւունք եւ
արտօնութիւնը չունի:

Նպատակին յիշեալ երես-
փոխանաց սոյն պահանջման օ-
րինաւոր բլլալը կամ չբլլալը
խնդրոյ և քննադատութեան
ներքեւ ձգել չէ, այլ միայն բ-
սել կուզենք թէ, երեսփոխա-
նաց սոյն իրաւացի կամ անի-
րաւ՝ պահանջմանն ու կարծ-
եացն առաջը, Ս. Պատրիարքը
կ'խորշի իրեն դէմ նոր քննա-
դատութեան ասպարէզ մ'ալ
բանալէ, ուստի և երեսփ. Ժող-

վոյ բարձր հեղինակութեան
ալ հարկ եղած յարգանքն ու
մեծարանքն ընծայելու համար,
ինչպէս կ'գումարէ իրաց վիճակն
և այս մասին իւր բրած գ-ր-
ծերն նմա հաղորդելու:

Ասի, ինչպէս ըսինք, գո-
հունակութեան արժանի գործ
մն է:

Իսկ ասոր հակառակ զգա-
ցում մը կ'ունենանք, մտածե-
լով թէ, ինչ բանէ հարկադ-
րեալ Ս. Պատրիարքը կ'փութայ
արտաքոյ կարգի նիստ գումա-
րել, առանց սպասելու յառա-
ջիկայ շաբաթուան ուրբաթ օրը
տեղի ունենալիք նիստին, Հա-
յոց գաղթականութեանը խընդ-
րոյն վերաբերեալ մանրամաս-
նութիւններն այն ատեն հա-
ղորդել Ժողովոյն:

Եթէ հաղորդելիք սլարա-
գայներն ուրախաւիթ և գո-
հացուցիչ լինէին, չեմք յուսար
թէ այսքան աճապարելու հարկ
մը կեցած լինէր, բայց որովհե-
տեւ Ժողովոյ գումարման օրը
շաբաթ մ'առաջ փութացնել
հարկ և արժան գաւտեր է կամ
ինքը և կամ երօն. Ժողովը, հե-
տեւարար իրաւունք կ'ունենամք
կասկածելու թէ մի՛ գուցէ
գաղթականութեան առաջին
առնելու համար մինչև ցարդ
եղած ձեռնարկներն ձախող և
ոչ գոհացուցիչ ելք մ'ունեցած
բլլան, որոյ պատասխանատը-
ութեանն խուսափելու աճա-
պարած լինի Ս. Պատրիարքը
խնդիրն իր այժմու վիճակին
մէջ ընդհ. Ժողովոյ ներկայացը-
նելով:

Իրաւունք կ'տայինք թերևս
Ս. Պատրիարքին, այսպէս աճա-
պարանք ընդհ. Ժողովոյ դի-
մելուն, եթէ փոքր իշատե-
յոյս մը կարենայինք ունենալ
թէ այսպիսի քննադատական
և ձախող պարագայներու մէջ՝
ընդհ. Ժողովը կարող է և գի-
տէ յաջող ելք կամ լուծում մը
տալ գումարութեանց կամ ան-
յաջողութեան հանդիպող խնդ-
րոց, բայց դժբաղդարտը կը
պարտաւորիմք խոստովանելու
թէ՛ ունէ գումարութիւն մը լու-
ծած բլլալու կամ լուծելու կա-
րողութիւն մ'ունենալը ապա-
ցուցանող ցարդ երբէք մէկ գոր-
ծը տեսնուած չէ ընդհ. Ժողո-
վոյ իւր անցեալ պատմութեանը
մէջ, բայց ի հատորներով լի շա-
ղակատուութիւններէ, որք ունէ
ներկայացեալ խնդրոյ մը լու-
ծումը չգիւրացնելէն զատ, ընդ-
հակառակն զայն ևս առաւել
ճապարկելու, խճողելու և ան-
լուծանելի վիճակի մը հասցնե-
լու նպատակով են:

Մինակ այս իրողութիւնը
բաւական է հաստատելու թէ,
մեր երեսփ. Ժողովը, իր արդի
կազմութեանը մէջ, ազգային

գործոց արագ մղում և ընթացք
մը տալու կարող գործունեաց
և փորձառագէտ տարր մը պա-
րունակելէ շատ հեռի է, և եթէ
այս տեսակ հանճար ունեցող
ներ ալ գտնուին իսկ մէջը, ահա
քան փոքրամասնութիւն մը կը
կողմեն, որ անփորձ և գործ-
նուկան հմտութեան զուրկ մե-
ծամասնութեան մ'առջեւ բաւ-
մ'ալ չեն կարող գործել:

Շատ հեռուն չերթանք
ընդհ. Ժողովը երկու ամսէ ի-
վեր է կ'ընդհ. ցարդ կեդրոն-
նական վարչութիւն մը, և մաս-
նաւորապէս ֆաղ. Ժողով մը չը
կրցաւ ընտրել ու հաստատել:
Երեսփ. Ժողովոյ մը համար փո-
թէ ասկէ աւելի դիւրին բան մը
կրնայ բլլալ, կ'հարցնեմք.—
բայց նոյնիսկ այսպիսի դիւրին
գործ մ'անգամ անկարող զբա-
նուած է ի գլուխ հանելու եր-
կու ամսէ ի վեր է:

Ինչ կ'ընանակէ Ժողովակա-
նաց՝ հետզհետէ հրաժեշտ տա-
լով՝ երեսփոխանութեան իրենց
տաւած պաշտօնը ընդունելու
զերին, միթէ այդ մարդոց մէջ
ազգապիտութիւն չկայ, միթէ
անձնական գործոց զբաղմուն-
քէն շարաթը 3-4 ժամ չէ՞ն կր-
նար աւելցնել ազգին գործերը
նայելու համար:

Ընդհակառակն, մեք կ'հա-
ւատամք և կ'տեսնեմք թէ՛ Ժո-
ղովականութեան խոյս տուող
անձանց մէջ՝ նոյն իսկ երեսփո-
խանաց մէկ քանիններէն ալ ան-
համաձայն առաւելութեամբ ազ-
գապիտութիւնին գործով ապա-
ցուցանող անձինք կ'գտնուին,
որք ոչ թէ շաբաթը 3-4 ժամ
այլ շատ դիւրեւեր և տուռնը-
եան մեծ մասը ազգային խըն-
դիրներով ու գործով զբաղելու
կ'ընդհան, արդ ինչո՞ւ վարչու-
թեան Ժողովոց մէջ մանկէ կը
խորշին:

Կ'ցաւինք ըսելու, բայց հարկ
է ըսել թէ, երեսփ. Ժողովը
ժամանակէ մ'ի վեր իւր բըռ-
նած ընթացքով թէ՛ վարչա-
կան Ժողովոց կացութիւնն ան-
հրաք բրած է, և թէ իւր իսկ
հեղինակութիւնը նուազեցու-
ցած է, այնպէս որ շատ քիչ
անձնական արժանիք և անձնա-
պատուութիւն կրող մարդ մը
շատ դժուարաւ կ'ստիպուի իւր
երեսփ. Ժողովէն իրեն տրուած
ազգային պաշտօն մ'ընդունել
զիջանելու, բայց ասի՝ երեսփ.
Ժողովը դեռ անկարող եղած է
նշմարել:

Արդ այսպիսի փորձառու-
թիւնէ, գործունեութեան և հե-
ղինակութեան արժանիք
պատկառանքէ զուրկ Ժողով
մ'ի՞նչ նախաձեռնութիւն կ'ը-
նէ, միջոց, ինչ յաջողութիւն կ'ը-
նէ, արդեւ կրնայ սպասուի:

Ս. Պատրիարքին ժամ
մեկու հ
եալ խն
միջոց
լու հա
Ս.
գիտնա
իւր ան
թեամբ
առնելու
ծեց առ
արդիւն
կամ ա
գործեց
րողանա
մէկ ըն
ճաքան
սորա
գործեւ
լար:
Աս
արժան
չէ նպ
մեր և
այժմու
ղինակ
նուակ
կան և
մը չըն
Ասի
նրն ալ
չգա՞ծ
ւատալ
Ժողով
եկից մ
է որ ի
այլ Հա
խնդրոյ
հասած
համար
Ժողով
պատա
խուսա
Եւ
ընդհ.
ման մ
ինչ որ
բիւրք
էլ խան
թեամբ
ուրմը
ընտրե
գուցէ
դատա
գաղթ
առնելու
անմիջ
ունի ն
նորդ
Գ. Ժ
կ'գտն
լած չա
թէ Ու
վրայ կ
անկար
լեռան
թիւնը
յոյ՝ ալ
մը հա
թէ զա

Պատրիարքն ալ իւր դժուարին ժամերուն մէջ՝ առ այն գիտեալ ինքնուրոյ մ'արագ լուծման միջոց մ'ունենալու կամ ստանալու համար անկէ։

Մեք այնպէս կ'կարծեմք զիտնալ թէ՛ Ս. Պատրիարքն իր անձնական նախաձեռնութեամբն ու պատասխանաբարութեանը ներքեւ ինչ որ գործեց առանձինն, թէ՛ յաջող արդիւնք մ'ունեցած ըլլան և կամ անյաջող, այնքան լաւ գործեց՝ քան զոր չպիտի կարողանար գործելու, եթէ ամեն մէկ ընելիքը ընէր։ Ժողովոյ վիճաբանութեանը ենթարկելով, սորա որոշումն առնելէն յետոյ գործելու շաւիղն ընտրած ըլլաւ։

Ասով երեսփոխանութեան արժանիքն ու պէտքը չ'ճանչելէ նպատակին, այլ սա թէ մեր երեսփոխանութիւնն, իր այժմու կազմութեամբը, իր հեղինակութիւնն ու արժանիքը նուազեցուցած է, իր գործնական և փորձառաջատու մարմին մը չ'ըլլալը ցոյց տալով։

Ասի ազգին ընդհանրութեանը ալ ծանօթ իրողութիւն մը եղած ըլլալով, չեմք կրնար հաւատալ որ Ս. Պատրիարքը սոյն ժողովէն լուծման կամ յաջող ելից միջոց մը սորվելու համար է որ իրեն զիմել կ'փութալ, այլ Հայոց գաղթականութեան խնդրոյն ձախորդ վիճակի մը հասած ըլլալը ներկայացնելու համար միայն կրնայ ըլլալ սոյն ժողովոյ գումարումը, ապագայ պատասխանատուութենէ մը խուսափելու համար։

Եւ քանզի գիտեմք թէ ընդհ. ժողովն ալ բան մը, դարման մը պիտի չկարենայ ընել, ինչ որ չէ կրցած ընել Ս. Պատրիարքը բոլոր իւր հանձնարումը, իշխանութեամբն ու ազդեցութեամբը, հետեւաբար կատարելով ստորակոսանաց կողմն ընտրել, կատարելով թէ մի՞ գուցէ իսպառ անյաջողութեան դատապարտուած լինի Հայոց գաղթականութեան առաջին առնելու խնդիրը, որոյ հետ անմիջական կապակցութիւն մը ունի նաեւ Հայաստանի բարեփոխման խնդիրն ալ։

Դժբաղդաբար տարածուած կ'գտնէ 2 օրէ ի վեր երեւան ելած չարագոյթ զրոյց մը, որպէս թէ Ռուսաց ետ քաջուելուն վրայ կարնոյ շրջակայքը մեծ անկարգութիւններ ելնելով միւլեանդութիւնն ու աւելուած թիւներ գարձեալ նոյն կողմի Հայոց՝ արիւնհեղութեան ազդեցութեամբ և նհաւատեն թէ զայս ծանուցանող հեռա-

գիրներ հասած են ի Պատրիարքարան և դեպքանատանց։

Ստուգութիւնը և պարագայները վաղուան ընդհ. ժողովին մէջ հարկաւ կ'յայտնուին, որք եթէ ճշմարիտ ինքն՝ Արաշկերտի և խնուսի կոտորածներէն յետոյ, այս Յրդ. կոտորածը կըլլայ Հայոց մէկ տարուան մէջ։

Չարմանալին սա է որ սպում։ 5 այս գշ. աւուր թուով կարինէն վաղը թի քաջուած հեռագիր մը՝ բնաւ այսպիսի անկարգութիւն մ'ենեւուն յիշատակութիւնը չընել։ Մինակ կրտէ թէ Ռուսք սկսած են կարինը պարպել։ Սպառնալոյսի նախագահ Մուսա բաշա և կուսակալի փոխանորդ հաճի Հրիսէյին բաշա կարին հասեր են Ռուսք քաղաքը օսմ. իշխանութեանց յանձնել սկսած են։ Օսմ. զօրքերը մէկ կողմէն կարին կ'մտնեն։ Սկի էֆ. (Ալի Շէֆիք պէյն ըլլալու է) ժողովուրդը համոզելու և փոխհացնելու ջանիցը մէջ կ'յաջողի։ Մուսա բաշայի լիազօր իշխանութիւնն տրուած է անկարգութիւն հանդիսը խտրել պատժելու։ Մուշ գետնուող օսմ. զօրաց մէկ մասը Արաշկերտի կողմը զրկուել են բարեկարգութիւնը վերահաստատելու։ Կարնոյ Հայոց առաջնորդն ու երեւելիներէն ոմանք, զիւղերը ելիւ են մտքերը հանդարտեցնելու։

Տեղական թերթ մը կըսէ թէ, Ս. Պատրիարքը այս գշ. օր թէրապիա անգղ. դեպքանին տուած այցելութեանը միջոցին, Հայաստանի բարեփոխման համար առաջարկեր է որ, կամ Հայաստանի կուսակալները Հայոց մէջ ընտրուին, կամ անգղիացի բւլան և կամ Եւրոպական հսկող յանձնաժողով մը հաստատուի ի Հայաստան, իսկ Սըր Լայարտ այս առաջարկներն քաղաքական ինչ ինչ պատճառներով չ'ընել ընդունելը յայտնելէն յետոյ, խօսք տուեր է թէ՛ կուսակալաց խորհրդականներն Հայ պիտի ըլլան և թէ կարնոյ գաւառին կուսակալ ֆիւրա իսմայիլ բաշան ալ իր պաշտօնէն պիտի հրաժարեցնել տար։

Այս տեղեկութիւններն ըստուգութեան կարօտ կ'ենկատուին մեզ համար, և ամենէն զարմանալին սա՛ է թէ, ինչպէ՞ս Ս. Պատրիարքը կարնոյ չըլլակայները եղած այս վերջին կոտորածին դէպքը չէ անցեր Սըր Լայարտի, որոց երկուքին ալ այս մասին հեռագիր հասած է եղեր ըստ յիշեալ թերթին։

Այս տեսակ էրար չ'ընող լուրերուն՝ այնքան շուտ հաւատք չեմք կրնար ընծայել։

Տիրութեան կերտէն չր. օր Պատրիարքարան հասնող հեռագիր մը կ'ճանուցանէ թէ՛ մատակարարի մը տաճիկ գըլխաւորը Հայ ազգիւն մը պատիւը բանարարիէն հտըր, օրիորդը իր տղին և սպասաւորացը յանձնել է, անոնք ալ զազանական կիրքերին յաղեցնելու համար, Հայք բոլորքեր են տեղական կառավարութեան, իսկ յանդիմանելով վանտուեր են։

Բարեբաղդ են եղեր որ չեն բանարարիւեր կամ սղանուելու։

Ֆրէնկեան Գրատան բոլոր թիւերն ալ շահող Մեծ վիճակահանութիւնը որուն բոլոր թիւերը զրկելէ մրցանակով լեցուն են, մէկ օրինակը ձեռքերն իս հասած ըլլալով յառաջիկայ չր. օր պարունակութիւնը պիտի հրատարակենք։

ՎԵՐՁԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Գերմ. դեպքանը երէկ Սուր. թանին ներկայանալով իր վստակ երազները մատոյց։

— Երէկուան պաշտօնէից յոգով այս զիշեր երկուքի պալատը նիստ բերէ։

— Աւստրիոյ դեպքանատուներ երէկ հասած պաշտ. հեռագիր մը կըսէ թէ՛ Պոսնայի սահմանն անցնող աւտո. նոր զօրախումբ մը կրտսնիցա և կըրացանիցա քաղաքներն ապշատախաց ձեռքէն առեր գրաւել է։

— Երէկ զրոյց մը կար թէ՛ հեղեղական զօրքը սահմանազըլուին անցեր է։

— Այս թէֆանօյէն ռուս զօրաց փոխադրութիւնը առ այժմ գաղթիցներու համար տըրուած հրամանէն յետոյ, Բէթիսպուրիէն վերջին նոր հրաման մ'ալ հասեր է որ փոխադրութիւնը նորէն շարունակեն։

— Յառաջիկայ չր. օր Այս թէֆանօսը օսմ. զինուորական իշխանութեանց պիտի յանձնուի եղեր։

— Մարմարայի անգղ. տորմիդը, նոր ոտացած հրամանին վրայ, փոխանակ Բաշա-Լիմանի երթալու, կղզեաց առջեւ պիտի ձմեր է։

— Մէհմետ Ալի բաշայի բապանմանը անանատիս վիայինէն միոյն, որ մայրաքաղաքս հասեր է, քրած պատմութեանը նայելով Արեւմտեանը Մէհմետ Ալի բաշան սպաննելէն ետքը, մարմինը ցիցի մը վրայ շամ վերած՝ ամբողջ օրը շուկայի ու փողոցները պատմութիւն վերջը, երեկոյին ալ կամիջին գլուխը անկեր են, և զիշերն ալ թաղեր են։ Ապտուլահ բաշային ալ տուել թաղելով, բոլոր ունեցածը աւարի առեր են։

— Տերութիւնը համաձայն են մէջերին որ Նոյի-Պաղարի նահանգը աւտո. և օսմ. խառն զօրքով գրաւուի, առանց ուրիշ պայմանադրութիւն մ'ըլլալու։

— Եւրոպ. գլխաւոր թերթերը կ'ստան Եգիպտոսի պաշտպանութիւնն ալ Անգղիա իր վրայ առած ըլլալու լուր։

— Եւրոպայի Պորտսմութի մէջ այս օրերս շատեր օսմ. արժէթուղթ սկսեր են ծախել։ Արեւելից նոր խառնակութիւն մը ելնել տեսնելու երկուքիւ։

— Չրոյց կայ թէ 5000 զինեալ Պուլկարք Մակեդոնիա մը տեր են։

— Կ'հաւատեն թէ ասկէ 70 վաշտ զօրք պիտի զրկուի Գոսովայի բանակին, հրամանատարութիւնն ալ փոխաւրջայի պիտի յանձնուի։

— Խարիճիէի խորհրդական Սափա բաշա քանի մ'օրէ ի վեր հիւանդ պառչել է։

— Կըսուի թէ Պոսնայի տապաւնաբար հաճի Լոյս, որ զիպուածով մը վիրաւորուել էր իւր իսկ հրացանէն, պահուած տեղէն գտնուելով, հրացանի բռնուել է, 20.000 Մաճար ոսկի տալ խոստացէր է որ կեանքն տղաւի, բայց չէ ընդունուել։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԼՈՒՐԵՐ

Այս առաւօտ հասած

Հոնորա 18. — Մօրինիկ Բօսթի կրտէ թէ, Հոնորայի աւտո. դեպքան ալ Պայսթ կոմսը հրաժարական տալով, կամ ալ ֆարօլի իրեն պիտի յաջորդէ։

Սլէնտորտ ալ կըսէ թէ, Սրպիոյ առաջին նախարար Պրիմիշ՝ Սրպիոյ գործակցութիւնը առաջարկել է Աւստրիոյ Պոսնայի և Հիւսիսի խողադացման համար, իսկ Աւստրիա մերժել է։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Այս առաւօտ բացուեցաւ 43.33
Թիլթաղքամ 314.00
Բումէլի 49.50

ԴՈՐԾ ՓԵՏՈՂ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՅ ՀԱՍԱՐ ԻՐԱՏ ՄԷ

Երիտասարդ մը պաշտօն մը խնդրելու համար ժամանակաւ գնաց Սմերիկայի Միացեալ Նահանգաց նախագահին, Նախագահը որ կ'ճանչնար երիտասարդին ծնողքը՝ հրաւիրեց երիտասարդին այն գիշեր իր տունը։ Առաւօտուն երիտասարդը տան ծառային քիչ մը ստակ տալով հրամայեց կօշիկները ներկել տալ, Նախագահն իմանալով երիտասարդին հրամանը, կանչեց ծառան, առաւ ստակը, և ինք սկսաւ ներկել կօշիկները։ Երիտասարդը վրայ հասնելով և տեսնելով իր կօշիկները նախագահին ձեռքը, շատ ամացաւ, և գժուարաւ կրցաւ կօշիկներն առնուլ նախագահին ձեռքէն։ Նախագահը կօշիկ ներկողին արուելու ստակը ցոյցնելով երիտասարդին, ըսաւ. «Ողջեակ, դուն երեկ այսչափ ստակ չէս հեցար, և չես գիտեր թէ այսօր պիտի շահիս։ Եթէ կօշիկներդ դուն ներկէիր, այսչափ ստակ պիտի մնար գրպանդ։ Գումարը թող փոքր ըլլայ, միւթէ ստակ չէ, և լաւագոյն չէ»։

այն գումարն ունենալ իր քա-
կին մէջ քան բնաւ չունենալ,
թերեւս կ'կարծես թէ կօշիկ ներ-
կեց անպատիւ գործ է, բայց
կ'սխալիս: Այն գործը զոր ք-
նել խղճդ չի գտապարտեր
զքեզ՝ բռնէ: Հիմայ իմ խրատս
այս է քեզի, առկէ գործս ել,
և առաջին գործը որ կ'հանդի-
պի՝ բռնէ առանց խորհելու թէ
մարդիկ ինչ յարգ կ'ընծայեն
այն գործին: Երիտասարդը
նախագահէն բաժնուեցաւ, և
այն ինչ քիչ մը հեռացած էր,
տեսաւ մարդ մը որ ածուխ ա-
ռած էր. եւ մարդ կ'փնտռէր
ածուխը կառքէն տունը կրել
ալաւ: Երիտասարդը յանձն
առաւ ածուխը կրել. հանեց
վերարկան, սկսաւ գործել, և
չուտով կատարեց գործը: Վարձ-
քը զոր առաւ այնպէս չնչին էր
որ միտած ձորձորը մաքրել
տալու հաղիւ կ'բաւէր: Բայց և
այնպէս երիտասարդը զուարթ
և գոհ էր, և մինչ քաղաքա-
վարութեամբ կ'բաժնուէր յիշ-
եալ անձէն, այս վերջինը գի-
տելով երիտասարդին աշխիւ
դէմքը, վայելուչ հանդերձը և
յատակ լիցուն, հասկցաւ թէ
պատուաւոր ընտանիքէ էր, և
ուզեց գիտնալ թէ ինչ էր պատ-
ճառ որ այնպիսի երիտասարդ
մը կ'զիջանէր այն ստորին ծա-
ռայութիւնն ընելու, ուստի ե-
րիտասարդը տունը հրաւիրելով
ուզեց գիտնալ անոր պատմու-
թիւնը: Երիտասարդին քսաւ թէ
ինք պատուաւոր ընտանիքէ էր,
թէ այն ինչ ճեմարանը լրացը-
նելով ուսման ընթացքը, նա-
խագահին դիմած էր պաշտօն
մը խնդրելու, պատմեց նաեւ
կօշիկն դէպքը: Տանուտէրը որ
վաճառական էր, խորհելով թէ
այսպիսի երիտասարդներ, եթէ
պատահութիւն գտնեն, մեծ և
օգտակար մարդիկ կ'ըլլան, իր
գործին մէջ առաւ զանի իրրեւ
զըտգիր: Երիտասարդը սրտի
մտօք կ'կատարէր իր գործը, և
ոչ միայն սիրելի եղաւ վաճա-
ռականին, այլ և անոր գործին
հարկաւոր անձ մը, այնպէս որ
վաճառականը երիտասարդին ի-
րեն ընկեր և փեսայ բաւաւ:
Դարձեալ Ամերիկայի մէջ
անձի մը ձուլարանը սնանկու-
թեան պատճառաւ անկէ առ-
նուեցաւ: Մարդը թէպէտ ծեր
և կող էր, նոյն ձուլարանին
մէջ իր վաթսուց գործաւորաց
հետ իրրեւ վարձուոր սկսաւ
գործել: Մարդն անպատուու-
թիւն չհամարեցաւ իր ապրուս-
տին համար գործաւորութիւն
բնել, բայց և այնպէս իր ծա-
նօթներուն մէջ չնուաղեցաւ ա-
նոր պատիւը: Եկեղեցւոյն մէջ
ստրկաւագ, և երկիրիցած ու
հեղ էր, եւ որովհետեւ անոր
տանը մէջ բնակեցոյ, այս բա-
նկուն ականատես էմ:
Քանիք այսօր մեր մէջ այս
կամ այն գործն անպատիւ հա-
մարելով անգործ կ'լինան: Այս-
պիսիք թող գիտնան որ քրք-
րած երեսաց իր հացը հայ-
թայթել մարդուս պատիւ է:
Ոչ կօշիկ ներկել, ոչ պարկ կը-
րել, ոչ առանց հետեւելու նա-
խաձեռութեան անպատեհ բայց

մաքուր հագուիլ, ոչ շոգենա-
ւին այս կամ այն ինչ օձայրը
նստել, անպատիւ կ'ընեն զմարդ:
ուրիշին աշխատութեան պատու-
ղը յաշխատակել, ծոյլ կ'ենալ,
գործի մէջ անհաւատարիմ բը-
լալ, ալլովքն հանդերձ:
Իցէ՛ թէ հայք, մանաւանդ
արդի սերունդը, նախագահին
խրատէն և երիտասարդին օրի-
նակէն չարժեալ, ի բաց թող-
ուն պատուոյ սխալ գաղափարը,
և անտեսն կ'դադրէին կամ
դէթ կ'ուսողէին ընտանեաց ի-
րարու դէմ մեղադրանք, սիրոյ
և բարեկամութեան խղում, և
անպիտան ծախք: Այս բաները
հակառակ են ոչ միայն Քրիս-
տոնէութեան ոգւոյն որ սէր և
խոնարհութիւն կ'պահանջէ, այլ
և անտեսական դիտութեան
սկզբանց որ կ'նպաստեն աղքատ
բարդաւաճման:

Ա. Աստուծոյ
Առ բարեպաշտ ուխտաւորս
Սրբոյ վանուց Արմաշու
Կ'յայտարարեմք որ Նիկի-
միդիայէն սկսեալ մինչև Արմա-
շու վանքը և սոցա շրջակայնե-
րը՝ ճանապարհն ապահովեալ է,
և յատկապէս գաւառի ոտախ
կանութիւնը յանձն առած է
կարեւոր հսկողութիւններն ընել
զինչոյն հանելով ճանապարհին
ու շրջակայքը: Այն լաւը որ
տարածուած է թէ վանքին ճան-
քան աւարառութիւնը կ'պատա-
հին, բոլորովին անստիչ է, ուս-
տի կ'ինդրուի բարեպաշտ ուխ-
տաւորներէն՝ որ լիովին վստահ
ըլլան թէ ճանապարհն ապահովեալ
է և ոչինչ վնաս չպատահիր:
1878 սեպտ. 4
Առ զբան Զ. Ս. Ա. Նայ վանուց
ՍԱՐԱՄԱՆ

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ
ԳՐԵՑ
Ս.

Սոյն փոքրիկ երկատիրութիւնը
որ եղբայրական սիրոյ ձօն մ'է, կը
պարունակէ զողորմի խորհրդածու-
թիւններ, որ պատւ և կը բերեն երի-
տասարդ հեղինակին:

Կեդրոնատեղին է Արապեան
Պաղտատար աղայի գրատունը Մէր-
ճան փողոց, և գտնուի նաեւ բոլոր
գրատնակաց քով: Գին մէջ հինգ-
նոց թղթադրամ:

ՊԱՏԱՐԻԹԻԻՆ
ՀԻՆ ԿՏԱԿԱՐԱՆԻ

Երբեք չէ՛ք Մեքսիկոյն
Ս. Յակովբեանց տպարանէն այս
անգամ մաքուր տպագրութեամբ ի
լոյս ընծայեալ այս գործը, որ 326
երեսէ բաղկացեալ գիրք մն է, Հին
Ատակարանի պատմութեան զխա-
ւոր ու երեւելի անյից ուսմանը մա-
սին վարժարանաց ու նախակրթա-
րանաց մէջ յաջողութեամբ գոր-
ծած ունեւ ընտրութիւն և արժանիք
մը ունի:
Կը գտնուի բոլոր գրատնակաց
քով, ի զին 7 ղշ. ողջ դրամ:

Ղալաթիա ԴՇ. 6 Սպում:
ԸՆԴՀ. ՊԱՐՏ. ՍՐԺ.

Բաց	13.22
Գոց	13.28
Բարձր զին	13.29
Յած գին	13.17
Թղթադրամ Բաց	310.00
Բարձր	315.00
Գած	310.00
Ժամը 11	313.20
Փոխ. 63ի	Քր. 078.00
» 65ի	» 083.00
» 69ի	» 078.00
» 73ի	» 069.00
Գանձատուն	23.50
Սօսիթէ Ժէնէրալ	4.02
Սօսիթէ Օթօման	4.00
Պանք սը Բօնաթ.	6.25
Բրէտի Ժէնէրալ	5.08
Թրամիէյ	1.50
Բում. Երկաթուղի	48.25

ԸՆԹԱՅՐ ԴՐԱՄԱՅ
(Ու. 100 Կ. 1 Կ. 100)

Սնդու ոսկի	109.05
Դաղը »	87.04
Բօլ	89.09
Բարաօն տըմաթ	16.20
» թղթադրամ	11.00
Բրլմից	51.10
Հինգնոց	20.10
Մէթալիք	20.30
Ճերմակ մէճիտ	06.23
Պլինս	178.20

ՄԻՆԱՍԵԱՆԻՆ ՄԱՂԱՂԱՆ
ԳՏՆՈՒՄ
ՈՒ
ՓԱՆԱՍԷ

Կոչուած ցաւի դեղը բոլորովին
բուսեղեններէ բաղադրուած ըլլալով
թէ՛ ներսէն և թէ՛ դուրսէն կը գոր-
ծածուի ու բազմաթիւ ցաւեր ու հի-
ւանդութիւններ շուտով կը բժսկէ,
ինչպէս որ վարը յիշուած է:

Ամեն տեսակ ֆոլի, Բատմոք-
սի, մէլէի կամ լիլիքներու ցաւեր.
ու նաեւ թանջը, Քօլերա և այլ ա-
մուռան հիւանդութիւններ ունե-
ցողները այս դեղէն խմելու են հե-
տեւալ կերպով: Կէս գաւաթ ջուրի
մէջ զլր աղայի մը զրգալէն աւելի
շաքար, վրան լիցուր անուշի զրգալ
մը փառասէ աղէկ մը խառնէ ու
խմէ:

Կոկորդի հիւանդութեանց, և
Ուռնցքի համար դեղը վերոյիշեալ
կերպով պատրաստէ ու ժամը կամ
երկու ժամը հեղ մը՝ մէկ կամ
երկու անուշի զրգալ այն բաղադ-
րութեան խմէ: Յօդացուի, Բիւմա-
թիզմի, Ուրի ցաւի, Սաւաթքի ոկ
տեսակ տեսակ կանակի ցաւերու հա-
մար գործէն փառասէ քեղով աղէ-
մը շիւրէն է: Այսպիսի ցաւի համար
քիչ մը բազմաթիւ փառասէի մէջ
թաթիլելով ցաւած ակուցին վրայ
դնելու է:

Ս.մեն տուն երրոր ցաւի մը հա-
մար դուրսէն փառասէ քեղ հարկ
կըլլայ, եթէ քիչ մը ալ խմուի աւելի:
Ի շուտ բժշկութիւն կըլլայ:
Մարմնոյ սրբութեան կամ ճիւղ-
ած տեղերը բժշկելու համար վրան
զը պատահածին պէս փառասէին
վրան աղէկ մը լիցնելու է: Գտնա-
կով և լին. կտրուած վերքերը բժշկե-
լու համար՝ արեւը չսրած շուտով
մը վերքը կապելու և զապին վրայէն
փառասէ լիցնելու է մինչև որ ցաւ մը

Թրջի փառասէն նաեւ արեւն շրջա-
նը նարագացնէ ու բոլոր բնութիւնը
կը զօրացնէ:
Այս դեղին օգտակարութեանը
վրայ երկարօ էն գրել աւելորդ կը
համարեմք, գործածողները զայն
միշտ կը գողեն, ուզողը կրնայ պն-
ձամբ փորձել. գինն աժան է: Այս
ժախտի Միւնստեան և Ընկերաց
մերթիւման վաճառատունը որ ի Ղա-
լաթիա Կ. Պօլսոյ

ՊԱՏԱՐԻԹԻԻՆ
ԵՐԱՏԱՍԱՆ ԿԵՍԱՐԱՅ
ԴՈՐԾ ՍՈՒՆՈՒՐՈՍԻ
Թարգմանեց Ե. Մ. Ս.

Սոյն պատմութեան երկրորդ
և վերջին հատորն ալ Իզմիրի
Տէտէեան եղբայրաց տպարանէն
Իլոյս ընծայուելով, կ'ծախուի
Եֆէն-Ճամի Զիլիկիլիքը ճառ-
տեսի թիւ 2 Ս. Ղուկասեան
գրատունը, և ուրիշ գրաւա-
ճառաց քով: Գին 1 Քրանք 25
սանթիմ:

ՄԷԹՈՏԻ ՎՐԱՅ
ԳՐԵՑ

Գ. ԿՈՅՏԱՆԴԻՆԻԱՆ

Արեւելեան քրիստոնէական
Սոյն առաջին հատորը որ 163
երեսէ կը բաղկանայ, Իզմիրի Տէտէ-
եան եղբայրաց տպարանէն Իլոյս ըն-
ծայուելով կը ծախուի Եֆէն-Ճամի
Զիլիկիլիքը ճառատեսի թիւ 2 Ս.
Ղուկասեան գրատունը եւ ուրիշ գրա-
ւաճառաց քով:
Գին մէկ քաղաքի մէճիտ

ՀԱՄԱՌՈՏ
ԸՆԴՀ. ՊԱՏԱՐԻԹԻԻՆ
ԴՊՐԱՅԱՅ ՀԱՄԱՐ

Մամուրեան էֆէնտիի յօրինած
և Իզմիրի Տէտէեան եղբայրաց տպա-
րանէն Իլոյս ընծայուած սոյն ընտիր
գործին երկրորդ մասը, այն է Մի-
շին Գորու պատմութիւնը որ 308
երեսէ կը բաղկանայ, Պօլսոյ հասա-
րկաւով, կը ծախուի Եֆէն-Ճամի,
Զիլիկիլիքը ճառատեսի թիւ 2, Ս.
Ղուկասեան գրատունը և ուրիշ գրա-
ւաճառաց քով:
Գին կաղմեալ օրինակին 4 Քր-
անք:

ՏՕԲԹՕՐ ՄԻՋՐԱՆ ԷՖԷՆՏԻ
ԴԱԼՅԱՆ

Մեծ Տօքթօր. Մ. Գալֆայիան
էֆէնտի, հինգշաբթի օրերը ժամը
6 էն մինչև 9 Կ. Պօլսոյ Ալտիկ բան-
շա, Միւսէլլիմ ճառատէ փողոցը 17
թիւ իր տունը, երկուշաբթի օրեր
ալ ժամը 2 էն մինչև 5ը Կոսկա Գեր-
ձակեան Գարբիէլ էֆէնտիի դեղա-
րանը ճորարար հիւանդ նայելով,
Երեքշաբթի և ուրբաթ օրերն ալ
գարձեալ իր տունը ժամը 5 էն մին-
չև 8ը հի անդ պիտի ընդունի:

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ
ՏՕՄԱՐԱԳՐՏՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՐՁԻ ԿՐԿՆԱՍՈՒՄԱՐ
ՈՐ ՊԱՐՁԻ ԱԿԷ

Փոխանապետի, հաշուեցուցի, բեռ-
նադրի, վարկադրի, հաշուութացի
և այլոց ձևեր և օրինակներ:

Ի ՊԵՏՍ
Վարժարանաց և վաճառականաց
Ի

Ն. ՏԻՆՆԵՆՆԵՆԷ

Տպագրեալ արդեամբ և ծախելը
Մ. Տիգրան էֆ. Գարակէօզեանի:
Կեդրոնատեղին է Պօլսոյ Մէր-
ճան շարը թիւ 35 Արապեան Պաղ-
տատար աղայի գրատունը: Բերոյ
Մ. Վալսի գրատունը եւ ուրիշ շա-
ղաւաճառաց քով:
Գին կաղմեալ օրինակին երեք
քաղաքի մէճիտ:

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ
ՆԻԿ. Մ. ՆՈՒԼԳԵՆՏԵԱՆ